

Observationsunderlag för onlineundervisning

Skola:	Datum:
Klass/grupp/kurs och årskurs/-er:	Lektionstid (min):
Antal elever/studenter i klassen/gruppen/kursen:	Antal närvarande elever/studenter:
Kommentar:	
<p>BRAVOLesson har inte hittat några exempel på observationsunderlag specifikt för distans-, fjärr- eller onlineundervisning i Sverige. Detta observationsunderlag är sammanställt under senare delen av mars 2020 för att kunna fungera som stöd för skolor och lärare på gymnasie- och vuxnivå samt för högre utbildning. Observationsunderlaget för delar av eller en hel lektion online kan användas för:</p> <ul style="list-style-type: none">• självvärdering• reflektion• kollegialt lärande• lektionsobservationer <p>Det erbjuds fritt för alla via BRAVOLessons öppna bibliotek med observationsunderlag för lektionsobservationer på www.bravolesson.se</p> <p>För att ytterligare kvalitetssäkra och vidareutveckla detta tar vi tacksamt emot kommentarer eller förslag till korrigeringar eller förbättringar via info@bravolesson.se. Om det finns något svenskt observationsunderlag som vi har missat så tar vi tacksamt emot information om det.</p> <p>Detta underlag är skapat utifrån följande underlag:</p> <ul style="list-style-type: none">- Skolverket, <i>Forskningsbaserat stöd för att hantera onlineundervisning i samband med Coronapandemin</i>, www.skolahemma.nu- Skolinspektionen, <i>Observationer i granskning av undervisningen</i>, www.skolinspektionen.se, Råd och vägledning, Lektionsobservationer. <p>Vi har också samlat intryck och detaljer från observationsunderlag för onlineundervisning vid bland annat University of Southern California och Kingsborough Community College i New York.</p> <p>Det innebär att det omfattar det som forskning visat är allmänt viktiga dimensioner av god undervisning, allmän didaktik, och dimensioner som är specifikt viktiga vid onlineundervisning.</p> <p>Det innebär att det kan användas för att observera en lektion för reflektion kring lärarens olika kvaliteter utifrån Nordenbo m.fl. (2008): allmäntdidaktiska dimensionen, relationella dimensionen, ledningsdimensionen, administrativa dimensionen och utvecklingsdimensionen (men ej den ämnesspecifika dimensionen).</p> <p>Vi har valt samma form och värden som Skolinspektionens observationsschema innehåller bland annat eftersom många inom den svenska skolan är bekanta med det. Det innebär att det för varje kvalitet/dimension i observationsunderlaget finns iakttagbara exempel på lärarhandlingar som respektive kvalitet/dimension kan handla om. Det innebär också att observatören i underlaget markerar sina observationer med: i mycket låg grad eller inte alls – i ganska låg grad – i ganska hög grad – i mycket hög grad – går inte att värdera eller är inte relevant i sammanhanget. Det handlar således om huruvida olika lärarhandlingar förekommer eller ej.</p> <p>I observationsunderlag från andra länder använder man ofta istället värderingar, exempelvis så här: not applicable – highly effective – effective – needs improvement – unsatisfactory.</p> <p>Mats Rosenkvist BRAVOLesson/Successful Schools, Kristianstad, 200402</p>	

Onlineundervisningens allmänna kvaliteter

För observationerna av kvaliteten i varje dimension av undervisningen används följande skala:
1= i mycket låg grad eller inte alls **2=** i ganska låg grad **3=** i ganska hög grad **4=** i mycket hög grad
X= går inte att värdera eller är inte relevant i sammanhanget. Kommentera i så fall varför.
OBS! När det står elever menas det elever eller studenter

Område	Dimension: Läraren ...	Värde	Iakttagbara exempel på lärarhandlingar: Läraren ... eller X...
Del 1. Förberedelser för lärande	A	... skapar förutsättningar för undervisning online	... har en lista över vilka elever som inte har tillgång till nätverk och/eller inte har hemmiljö/familje-/privatsituation som fungerar för eller stödjer lärande online ... säkerställer att alla eleverna: 1. har inloggning till och behärskar funktionerna i plattformen 2. har den utrustning och det material som behövs 3. vet var de kan få tekniskt stöd 4. vet vad som förväntas avseende deltagande och uppgifter 5. förstår den uppförandekod som finns och som läraren kan hänvisa till vid dåligt beteende ... är uppmärksam på och motverkar fusk genom att ha en överenskommelse och regler som eleverna i förväg har accepterat att följa
	B	... behärskar den digitala plattformen, tekniken och/eller annat material som ska användas för undervisning online	... behärskar själv teknik, funktioner och material ... kan med säkerhet hjälpa elever som har teknikproblem ... är förberedd på oförutsedda saker och kan snabbt byta teknik eller kommunikationskanal när problem uppkommer
	C	... har tydligt och väl strukturerat material och underlag för undervisning online	- Strukturen med rubriker, länkar och andra underlag gör det enkelt att navigera och ta till sig undervisningen även för elever som precis börjar med undervisning online - Rubriker, navigering, länkar och andra underlag är: 1. tydliga och intuitiva 2. aktuella, uppdaterade och aktiva 3. innehåller flera olika exempel och/eller variation
Observationer – reflektioner - frågor:			
Lärares egna reflektioner – utifrån planeringen:			
Utvecklingsområden:			

Område	Dimension: Läraren ...	Värde	Iakttagbara exempel på lärarhandlingar: Läraren ...
Del 2. Lektionsdesign för lärande *** struktur och tydlighet är viktigt i all undervisning och extra viktigt för undervisning online – det kan innebära att läraren har fokus på att: - artikulera - repetera - illustrera - engagera	A	... genomför en genomtänkt lektionsstart	... har en lektionsplanering som i sig är väl*** strukturerad och intresseväckande ... har kommunicerat lektionsplaneringen i förväg ... välkomnar eleverna och gör en extra*** tydlig lektionsstart ... anger målen för lektionen ... presenterar syftet med och aktiviteterna för lektionen ... sätter in lektionen i ett sammanhang ... kopplar till tidigare lektioner ... är tydlig med förväntningar och bedömningskriterier
	B	... genomför en strukturerad och i onlinemiljö fungerande lektion	... ger lektionen ett logiskt flöde där uppgifter tydligt*** hör ihop med inledande genomgångar och kunskapsmål ... skapar överblick och sammanhang ... skapar balans mellan lärarledda genomgångar och elevaktivitet ... använder den digitala plattformen, tekniken och/eller annat material på ett konkret***, tydligt*** och fungerande sätt ... riskerar inte undervisningen med onödigt långa inslag och komplicerad teknik som kan leda till problem, störningar och distraktion för eleverna
	C	... använder uppgifter och uppgiftsdesign som fungerar i onlinemiljö	... förklarar hur enskilda moment och uppgifter hör ihop med lektionens övergripande kunskapsmål eller inledande genomgång ... bryter vid behov ned övergripande mål i iakttagbara delmål ... ger skriftliga och visuella exempel på hur uppgifter kan lösas ... ger exempel på vilken digital teknik som kan användas ... ger eleverna valfrihet med olika tema och lösningar ... använder ett språk eleverna förstår ... anger rimliga tidsramar och förslag till elevernas planering
	D	... säkerställer att arbetet under lektionen är tankemässigt utvecklande	... ser till att eleverna får uppgifter som är utmanande utifrån deras förutsättningar ... ger eleverna möjligheter att reflektera och problematisera ... ger eleverna uppgifter som stimulerar deras egen aktivitet
Observationer – reflektioner – frågor:			
Lärarens egna reflektioner – utifrån planeringen:			
Utvecklingsområden:			

Område	Dimension: Läraren ...	Värde	Iakttagbara exempel på lärarhandlingar: Läraren ...
Del 3. Kommunikation för lärande	A	... är närvarande, håller kontakt och ser till att elever med behov av stöd får det	... är närvarande och "syns" kontinuerligt i undervisningen genom att delta i diskussioner och svara på frågor ... skapar dialog i enkla system som eleverna kan använda, exempelvis: chat, videokonferens, sociala media och telefon ... följer aktivt upp hur eleverna arbetar med olika uppgifter ... ger eleverna konstruktiv återkoppling ... ger återkoppling som inte dröjer för länge (elevens perspektiv) ... ger vid behov elever möjlighet att ägna mer tid åt ett moment ... stödjer aktivt eleverna med deras studieteknik/planering ... använder ett språk som är både informellt och korrekt ... är ett föredöme avseende ton och gott språkbruk online
	B	... skapar gemenskap och modererar elevernas kommunikation	... skapar social kommunikation som inte direkt berör skolarbetet ... ger möjligheter för elever att interagera och diskutera/ upptäcka/pröva uppgifterna, innehållet eller olika perspektiv ... är uppmärksam på och: 1. modererar elevernas kommunikation i olika kanaler 2. agerar då vissa elever är tysta eller isolerar sig
	C	... kontrollerar elevernas lärande och har ett formativt förhållningssätt i undervisningen	... ställer utvecklande frågor för att få en bild av elevernas förståelse ... låter någon elev inför hela klassen eller elever gruppvis summera kontentan ... ger eleverna återkoppling om vad de behöver utveckla och hur de kan gå tillväga för att uppfylla kunskapskraven/kursmålen ... använder arbetsmetoder där elevernas arbeten redovisas och bearbetas vidare vid behov ... prövar vad som leder till lärande
	D	... gör ett tydligt sammanfattande lektionsslut och ger eleverna tillfälle att reflektera över sitt lärande	... avslutar på ett planerat sätt ... gör en sammanfattning ... gör en anknytning till nästa steg eller lektion ... samtalar med eleverna och låter eleverna samtala för att reflektera/utvärdera arbetsprocesserna och sitt eget lärande
Observationer – reflektioner – frågor:			
Lärarens egna reflektioner – utifrån planeringen:			
Utvecklingsområden:			